

historiske Oplysning, og dels af Luthers Forklaringer, som overmaade godt kan trænge til en Revision. Mange af Forklaringerne ere ikke skikkede til at lære udenad, og jeg vil derfor gerne gaa med til en Forandring i det Stykke.

Saa vil jeg forlade de Punkter, som egentlig ikke komme Sagen ved, og hvorefter der altsaa kunde siges, som „Korsaren“ sagde om Professor Sibbern: Det var egentlig ikke det, som jeg vilde sige, som Professor Sibbern sagde, naar han var færdig med sin Forelæsning. — Men der er to Punkter i Forslaget, som jeg gerne vil udtale min Tak for. Det første er det, der sigter til, at Læreren Forhold til Kirken kan blive saa lidt besværlig som muligt. Det er jo en besværlig og paa mange Punkter uheldig Ting, at Læreren tillige skal være Kirkesanger og Kirkebylærer, det er jo for det meste forenet i samme Person. Det giver jo meget Arbejde, men det er dog ikke saa meget det, jeg særlig vil fremhæve, som det, at dette Arbejde slet ikke hører med ind under den Ramme, som Manden ellers virker i. Jeg forstaar derfor saa godt, at Lærerne gerne ville være fri for dette, og jeg glæder mig over, at de kunne blive fri for det, ikke blot fordi det er til Gavn for Lærerne, men ogsaa fordi det er til Gavn for Kirken, idet der jo ikke er noget mere uheldigt end at have Medhjælpere, der ere kedede af det og føle sig besværede af den Stilling, de have. Jeg er ogsaa glad ved Bestemmelsen om, at Menighedsraadet faar med Udnævnelsen af Ringeren og Opkrævningen af hans Løn at gøre. Man kan kun være glad ved den Fortsættelse af Menighedsraadsinstitutionen, idet Pligter og Rettigheder her komme til at følges ad, hvad de altid skulle. Der er givet Folk, naar de melde sig, den Rettighed at kunne vælge til Menighedsraad, og det er da godt, at det Spørgsmaal rejses: Vil du ogsaa høre til Folkekirken, naar man kommer og kræver en lille Byrde af dig? Det er i Virkeligheden en Spore til selvstændig Livsvirksomhed for Folkekirken, som nok skal vise sig heldig. Med Hensyn til det, at Ringeren ikke skulde kunne udføre det Arbejde, der følger med, tror jeg nok, at det lader sig gøre, jeg vover i alt Fald vor Ringer og hans Kone derhjemme.

Den anden Ting, jeg vil takke for, er det ofte omtalte, at Andenlærernes Anciennitet beregnes fuldt ud; thi det vil ikke blot være til Gavn for Lærerne, men ogsaa for Befolkningen. Da Skoleloven kom frem, var jeg, og jeg ved mange andre,

betænkelige ved Bestemmelsen om, at Andenlærernes Anciennitet kun skulde regnes halvt; thi det vilde jo kunne føre til, at man uafbrudt skiftede Andenlærer. Selv om en Andenlærer i og for sig var fornøjet med Lønnen og Befolkningen ogsaa med ham, saa maatte han søge bort, fordi han ikke kunde være tjent med at gaa i sin Ungdom og tjene med halv Anciennitet. Man kunde have Betænkelse ved at gaa ind paa Bestemmelsen om, at Andenlærerne kun skulle virke i 2 Aar i Stedet for 4 Aar, hvis ikke den fulgtes med denne Bestemmelse, som dog vil gøre det muligt at faa Andenlærere, der kunne virke i et nogenlunde rimeligt Antal Aar, for det er noget, enhver ved, at det er Hovedsagen, at Skolen ikke skifter Lærere for tidt.

Med Hensyn til Anciennitet for Lærere, der have virket i andre Livsstillinger tidligere, vilde jeg gerne henstille, om der ikke kunde aabnes en lille Dør for dem. Der findes Eksempler paa, at en Mand har arbejdet ved en Friskole eller anden Virksomhed 15—18—20 Aar, og naar han saa søger Plads ved Folkeskolen, skal han begynde forfra uden Haab om nogensinde at naa op til højeste Lønsats — og det er dog lovlig haardt. — Jeg vil henstille, om ikke Kultusministeren kunde faa Ret til i hvert enkelt Tilfælde, naar ganske særlige Omstændigheder ere til Stede, at lade en saadan Mand faa dog nogen Anciennitet. I det hele viser det sig, naar vi skulle lønne stærkt efter Anciennitet, at være adskillige Betæneligheder derved, og det kunde gerne være, at vi maaske skulde lidt mindre ind derpaa, end vi baade ved Skoleloven og ved Jernbaneloven ere komne ind derpaa. Det kunde gerne være, at man skulde udjævne det noget mere. Man kan nu om Stunder sige om en Lærer, hvad man i gamle Dage sagde om en Kapellan: En Kapellan kan gammel blive og holder sig ved Haab i Live. De unge Lærere maa stadig leve i Haabet, og det er dog maaske lige haardt nok for en Mand i 30—40 Aars Alderen, for han har i Grunden Brug for lige saa mange Penge som en Mand i 50—60 Aars Alderen. Men jeg skal ikke komme videre ind paa dette, det er blot en Henstilling.

Der er om Forslaget om, at Forskolelærerinderne skulle undervise i Gymnastik, blevet sagt, at de derved vilde faa for meget Arbejde, og at man da kunde indskrænke Timeantallet i de mindste Klasser for de smaa Børn. Jeg vil gerne slutte mig dertil, blot med den lille For-